

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL (MEMORANDWM RHIF 3)

Y BIL CERBYDAU AWTOMEIDDIEDIG

1. Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog ("RhS") 29.2. Mae RhS 29 yn rhagnodi bod rhaid gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol, ac y ceir cyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol, gerbron Senedd Cymru os yw Bil gan Senedd y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at bwrpas sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru neu sy'n addasu'r cymhwysedd hwnnw.
2. Yn benodol, mae'r Memorandwm atodol hwn yn ymwneud â'r gofyniad yn RhS 29.2(iii)(b) i osod memorandwm o'r fath mewn perthynas â Bil sydd, yn rhinwedd gwelliannau a gyflwynwyd gan Weinidog y Goron, yn gwneud darpariaeth berthnasol am y tro cyntaf.
3. Cyflwynwyd y Bil Cerbydau Awtomeiddiedig ("y Bil") yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 8 Tachwedd 2023. Gosodwyd Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol ar 24 Tachwedd 2023: <https://senedd.wales/media/50zh3svv/lcm-ld16168-e.pdf>. Gosodwyd Memorandwm atodol ar 13 Chwefror 2024: <https://senedd.cymru/media/xp5owkik/cr-ld16410-w.pdf>
4. Hynt y Bil hyd yn hyn yw:

Tŷ'r Arglwyddi.

Darlenniad 1af	8 Tachwedd 2023
2il ddarlenniad	28 Tachwedd 2023
Cyfnod Pwyllgor	o 10 Ionawr 2024
Cyfnod Adrodd	6 Chwefror 2024

Tŷ'r Cyffredin:

Darlenniad 1af	20 Chwefror 2024
2il ddarlenniad	05 Mawrth 2024
Cyfnod Pwyllgor	o 19 Mawrth 2024

5. Mae'r Bil ar gael yn: <https://bills.parliament.uk/publications/53770/documents/4303>

Amcanion y polisi

6. Mae cerbydau awtomeiddiedig yn agos iawn at gael eu masnacheiddio mewn marchnadoedd ledled y byd. Erbyn 2035 mae'n bosibl y bydd 40% o geir newydd yn y DU yn gallu gyrru eu hunain i ryw raddau. Mae'n debygol y bydd gwasanaethau dosbarthu nwyddau siop a gwasanaethau i deithwyr yn gweithredu cerbydau sy'n gallu gyrru eu hunain o fewn amserlen debyg.
7. Sefydlodd Llywodraeth y DU y Ganolfan Cerbydau Cysylltiedig ac Awtonomaidd (CCAV) yn 2015 i ddod â datblygwyr technoleg Symudedd Cysylltiedig ac Awtonomaidd (CAM), gweithgynhyrchwyr a chyflenwyr cerbydau, y byd

academaidd, yswirwyr, llywodraeth leol a rhanbarthol a chyrrff trafndiaeth ynghyd, ymhlith llawer eraill, i brofi a datblygu polisi ac i adeiladu galluoedd a chadwyni cyflenwi'r DU.

8. Gweledigaeth Llywodraeth y DU ar gyfer Symudedd Cysylltiedig ac Awtonomaidd yw y bydd y DU, erbyn 2025, yn dechrau gweld cerbydau sy'n gallu gyrru eu hunain yn cael eu defnyddio, gan wella'r ffyrdd y caiff pobl a nwyddau eu symud o amgylch y wlad a chreu marchnad fasnachol gynnar ar gyfer y technolegau. Bydd y farchnad hon yn cael ei galluogi gan fframwaith rheoleiddio, deddfwriaethol a diogelwch cynhwysfawr, a wasanaethir gan gadwyn gyflenwi a sylfaen sgiliau gref ym Mhrydain, a bydd yn cael ei defnyddio'n hyderus gan fusnesau a'r cyhoedd fel ei gilydd.

Crynodeb o'r Bil

9. Mae'r Bil yn gweithredu argymhellion yr adolygiad pedair blynedd o'r trefniadau rheoleiddio ar gyfer cerbydau awtomeiddiedig a gynhaliwyd ar y cyd gan Gomisiwn y Gyfraith Cymru a Lloegr a Chomisiwn y Gyfraith yr Alban ("Comisiynau'r Gyfraith"). Bwriedir iddo osod y fframwaith cyfreithiol ar gyfer defnyddio cerbydau sy'n gallu gyrru eu hunain yn ddiogel ym Mhrydain Fawr.
10. Cyhoeddwyd ymateb Llywodraeth y DU i'r argymhellion yn Connected and Automated Mobility 2025: [Realising the benefits of self-driving vehicles in the UK](#) (CAM 2025) ym mis Awst 2022. Yn seiliedig ar argymhellion Comisiwn y Gyfraith, ymrwymodd CAM 2025 i amlinellu fframwaith cyfreithiol a diogelwch i ddarparu eglurder ynghylch cyfrifoldeb am gerbydau sy'n gallu gyrru eu hunain a gosod gofynion diogelwch newydd ar waith. Mae'r fframwaith yn berthnasol i systemau sy'n gallu gyrru cerbyd, am rywfaint o daith neu daith gyfan, heb unrhyw fewnbwn gan berson. Ystyrir bod systemau o'r fath yn systemau 'di-yrrwr', ac mae'r cyfrifoldebau cyfreithiol yn wahanol. Mae'r dechnoleg hon yn wahanol i dechnoleg sy'n cefnogi gyrrwr (technoleg cymorth gyrrwr), lle mae'r gyrrwr yn parhau i fod yn gyfrifol bob amser. Argymhellodd Comisiwn y Gyfraith y dylai fod yn drosedd marchnata cerbyd fel cerbyd di-yrrwr os nad yw'n bodloni'r diffiniad cyfreithiol.
11. Mae'r Bil yn gwneud darpariaeth sy'n rheoleiddio defnyddio cerbydau awtomeiddiedig. Yn fras mae'n gwneud hyn drwy:
 - greu cyfundrefn awdurdodi sy'n rhoi pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol awdurdodi cerbydau awtomeiddiedig penodol neu gategorïau o gerbydau awtomeiddiedig i'w defnyddio ar ffyrdd;
 - gwneud darpariaeth ynghylch "chyrrff a reoleiddir", a fydd yn gyfrifol am swyddogaethau awtomeiddiedig mewn cerbydau a gweithredu cerbydau awtomeiddiedig sydd wedi cael eu hawdurdodi;
 - gwneud darpariaeth helaeth ar gyfer gorfodi mewn perthynas â cherbydau awtomeiddiedig, gan gynnwys mewn perthynas â chyrrff a reoleiddir;
 - darparu ynghylch system drwyddedu ar gyfer cerbydau awtomeiddiedig sy'n cludo teithwyr.

12. Mae saith rhan i'r Bil:

Rhan 1: Cynllun rheoleiddio ar gyfer cerbydau awtomeiddiedig

Rhan 2: Atebolrwydd troseddol am ddefnyddio cerbydau

Rhan 3: Plismona ac ymchwiliadau

Rhan 4: Cyfyngiadau ar farchnata

Rhan 5: Trwyddedau ar gyfer gwasanaethau i deithwyr sy'n defnyddio cerbydau awtomeiddiedig

Rhan 6: Addasu cyfundrefnau presennol

Rhan 7: Darpariaeth Cyffredinol

Gwelliannau a gyflwynwyd yn ystod Cyfnod Adrodd Ty'r Cyffredin sy'n gwneud darpariaeth y mae angen cydsyniad ar ei chyfer

13. Mae Llywodraeth y DU wedi cyflwyno'r gwelliannau canlynol i gymalau 40 a 93, yn unol â chais Llywodraeth Cymru, gan wneud darpariaeth sy'n gofyn am gydsyniad Senedd Cymru:

- Mae cymal 40 yn caniatáu i'r Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau sy'n ei gwneud yn ofynnol i brif swyddog yr heddlu neu awdurdodau priffyrdd a thraffig lleol a restrir yn is-adran (3) adrodd am ddigwyddiadau perthnasol sy'n digwydd yn ardal eu awdurdod. Mae'r awdurdodau'n cynnwys Gweinidogion yr Alban ac awdurdodau lleol yng Nghymru, ond nid Gweinidogion Cymru. Credwn efallai bod hepgor Gweinidogion Cymru wedi bod yn gamgymeriad. Bydd y gwelliant yn ychwanegu Gweinidogion Cymru at y rhestr o awdurdodau yng Nghymal 40(3) y Bil, gan ddod â Gweinidogion Cymru yn rhinwedd eu galluoedd fel awdurdod priffyrdd ac awdurdod traffig, o fewn cwmpas y pŵer yng Nghymal 40.

Cymal 40, tudalen 26, llinell 37, ar y diwedd mewnosoder

“(ca) the Welsh Ministers (in their capacity as highways authority or traffic authority);”

- Mae cymal 93 yn galluogi'r Ysgrifennydd Gwladol drwy reoliadau i wneud darpariaeth sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdod rheoleiddio traffig ddarparu gwybodaeth ragnodedig am fesur rheoleiddio traffig perthnasol yn Lloegr. Mae Llywodraeth y DU wedi cytuno i'n cais i gyflwyno gwelliannau i roi'r pŵer cyfatebol i Weinidogion Cymru mewn perthynas â Chymru. Bwriad cymal 93 yw hwyluso argaeledd yr wybodaeth ddigidol y gallai cerbydau awtomeiddiedig ei defnyddio, neu, yn wir, gerbydau eraill sydd â swyddogaethau cymorth gyrwyr electronig, i gydymffurfio â'r rheolau a nodir mewn deddfwriaeth fel Gorchmynion Rheoleiddio Traffig. O ystyried y cysylltiadau rhwng systemau trafndiaeth Cymru a Lloegr, credwn y byddai'n fanteisiol i wybodaeth o'r fath fod ar gael ar yr un pryd, a byddai pwerau yn y gwelliannau i Weinidogion Cymru yn ein galluogi i weithio'n effeithiol gyda Llywodraeth y DU yn hyn o beth:

Cymal 93, tudalen 67, llinell 17, ar y diwedd mewnosoder "for an area in England"

*Cymal 93, tudalen 67, llinell 17, ar y diwedd mewnosoder
“(1A) The Welsh Ministers may by regulations make provision requiring a
traffic regulation authority to provide prescribed information about a relevant
traffic regulation measure for an area in Wales.”*

Cymal 93, tudalen 67, llinell 20, hepgor “for an area in England”

*Cymal 93, tudalen 67, llinell 34, hepgor “Secretary of State” a mewnosod
“appropriate national authority”*

Dirprwyo pwerau

14. Mae'r gwelliannau a nodir uchod yn rhoi pŵer dirprwyedig ychwanegol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau (cymal 93). Mae cymal 97 yn darparu, cyn gwneud rheoliadau, fod rhaid i'r person sy'n eu gwneud ymgynghori â'r sefydliadau cynrychioliadol fel y gwêl y person hwnnw'n dda. Mae rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru i'w gwneud drwy offeryn statudol. Cânt wneud: darpariaeth ganlyniadol, darpariaeth atodol, darpariaeth ddeilliannol, darpariaeth drosiannol neu ddarpariaeth arbed; darpariaeth wahanol at ddibenion neu feysydd gwahanol; a darpariaeth sy'n caniatáu arfer disgrisiwn. Maent yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol.

Barn Llywodraeth y DU am yr angen i gael cydsyniad

15. Mae safbwynt Llywodraeth y DU yn cyd-fynd â safbwynt Llywodraeth Cymru.

Rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn ar gyfer Cymru yn y Bil

16. Nid yw'r gwelliannau'n newid fy marn mai dim ond drwy deddfwriaeth sylfaenol y gellir gwneud y darpariaethau perthnasol yn y Bil, a bod yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol:

- Mae cynnig deddfwriaethol Llywodraeth y DU yn briodol ar gyfer amgylchiadau Cymru, gan fod Llywodraeth Cymru yn cydnabod yr angen i hwyluso defnyddio cerbydau sy'n gallu gyrru eu hunain mewn modd diogel ac effeithlon.
- Mae natur gydgysylltiedig y system drafndiaeth yng Nghymru a Lloegr, a'r cyfuniad o faterion a gedwir yn ôl â'r materion datganoledig dan sylw, yn golygu mai'r opsiwn mwyaf effeithiol a phriodol yw i ddarpariaeth i'r ddwy gael ei datblygu ar yr un pryd yn yr un offeryn deddfwriaethol. Am y rhesymau hyn, mae'n annhebygol y byddai gwneud darpariaeth drwy'r Bil Tacsis a/neu'r Bil Bysiau y bwriedir eu cyflwyno i Senedd Cymru'n foddhaol.
- Fel y nodwir uchod, mae technoleg yn datblygu'n gyflym yn y maes hwn ac mae'n bwysig bod y fframwaith deddfwriaethol yn parhau i fod yn addas ac yn cyd-fynd yn llawn ledled y DU.

Goblygiadau ariannol

17. Nid yw'r gwelliannau'n effeithio ar fy marn i y gellid talu costau gweinyddol Llywodraeth Cymru sy'n deillio o'r system drwyddedu a nodir yn y Bil drwy gyllidebau presennol.

Casgliadau

18. Am y rhesymau a nodir uchod, credaf ei bod yn briodol ymdrin â'r darpariaethau yn y memorandwm hwn yn y Bil hwn ar gyfer y DU.

Ken Skates AS

Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth

5 Ebrill 2024